

PROGRAM STUDIÓW
Kierunek studiów: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA
Obowiązuje od roku akademickiego: 2022/2023

Część I. Informacje ogólne.

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: **WYDZIAŁ NAUK O EDUKACJI**
2. Poziom kształcenia: **PIERWSZY STOPIEŃ**
3. Profil kształcenia: **OGÓLNOAKADEMICKI**
4. Liczba semestrów: **6**
5. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: **180**
6. Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów: **studia stacjonarne 1945, studia niestacjonarne 1074**
7. Zaopiniowano na radzie wydziału w dniu: **17.02.2022**
8. Wskazanie dyscypliny wiodącej, w której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się oraz procentowy udział poszczególnych dyscyplin, w ramach których będą uzyskiwane efekty uczenia się określone w programie studiów:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Procentowy udział dyscypliny wiodącej
pedagogika	68%
Nazwy poszczególnych dyscyplin	Procentowy udział poszczególnych dyscyplin
nauki socjologiczne	8%
psychologia	7%
filozofia	5%
nauki o komunikacji społecznej i mediach	4%
językoznawstwo	2%
nauki o zdrowiu	2%
informatyka	2%
nauki prawne	1%
nauki o kulturze i religii	1%
Razem:	100 %

Część II. Efekty uczenia się.

Symbol opisu charakterystyk pierwszego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ
WIEDZA, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KP6_WG1	zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych
	KP6_WG2	ma wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi
	KP6_WG3	ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw
	KP6_WG4	zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności resocjalizacyjnej
	KP6_WG5	ma wiedzę na temat rozwoju człowieka, potencjałów oraz potencjalnych zaburzeń w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	KP6_WG6	ma wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach, sposobów i kanałów komunikowania się (w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii)
	KP6_WG7	ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
P6S_WK	KP6_WK1	ma wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń
	KP6_WK2	zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
	KP6_WK3	ma uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących
	KP6_WK4	zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy resocjalizacji, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
	KP6_WK5	ma wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody
	KP6_WK6	ma uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
	KP6_WK7	ma wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych
	KP6_WK8	ma wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, resocjalizacyjnej, kulturalnej i pomocowej
	KP6_WK9	ma wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej (zwłaszcza resocjalizacyjnej)
	KP6_WK10	ma wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, resocjalizacyjnych, kulturalnych i pomocowych
	KP6_WK11	ma wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju
	KP6_WK12	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym dotyczącej własności intelektualnej

UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:		
P6S_UW	KP6_UW1	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej
	KP6_UW2	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych a także motywów i wzorów ludzkich zachowań
	KP6_UW3	potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w zakresie profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji społecznej
	KP6_UW4	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)
	KP6_UW5	posiada umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań
P6S_UK	KP6_UK1	potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin
	KP6_UK2	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów
	KP6_UK3	posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów
	KP6_UK4	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności resocjalizacyjnej
P6S_UO	KP6_UO1	potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań
	KP6_UO2	potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne (w tym dotyczące wykorzystywania wytworów intelektualnych); przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych i badawczych
	KP6_UO3	potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych
P6S_UU	KP6_UU1	potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu
	KP6_UU2	potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu

		wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KP6_KK1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
	KP6_KK2	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych
P6S_KO	KP6_KO1	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki
	KP6_KO2	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny, i przestrzegania zasad etyki zawodowej
	KP6_KO3	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania z zakresu, resocjalizacji oraz profilaktyki i readaptacji społecznej i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie
	KP6_KO4	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne
P6S_KR	KP6_KR1	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki
	KP6_KR2	jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych

Objaśnienia oznaczeń:

P6, P7 – poziom PRK (6 - studia pierwszego stopnia, 7 – studia drugiego stopnia i jednolite magisterskie)

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza	G – głębia i zakres
	K - kontekst
U – umiejętności	W – wykorzystanie wiedzy
	K – komunikowanie się
	O – organizacja pracy
	U – uczenie się
K – kompetencje społeczne	K – krytyczna ocena
	O - odpowiedzialność
	R – rola zawodowa

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się. Treści programowe zajęć lub grup zajęć.

Grupa zajęć_1_MODUŁ OGÓLNOUCZELNIANY:

1) Ochrona własności intelektualnej

KP6_WK12, KP6_KO2, KP6_UO2, KP6_KR2

Zapoznanie z najważniejszymi zagadnieniami prawa własności intelektualnej. Uświadomienie konieczności ochrony i poszanowania własności intelektualnej.

Zakres tematyczny przedmiotu obejmuje omówienie najważniejszych zagadnień z zakresu prawa własności intelektualnej. Przede wszystkim wyjaśnione zostaną przepisy dwóch aktów prawnych: ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej. Studentom przybliżona zostanie procedura uzyskiwania prawa ochronnego na znak towarowy przed Urzędem Patentowym RP. Celem przedmiotu jest uświadomienie konieczności ochrony i poszanowania własności intelektualnej oraz wskazanie możliwości jej komercjalizacji.

2) Technologia informacyjna

KP6_WG1, KP6_UW5, KP6_UW4, KP6_KK1

Posługiwanie się komputerem w społeczeństwie informacyjnym. Potencjalne zagrożenia związane z używaniem komputera. Wykorzystywanie komputera zgodnie z zasadami ergonomii i higieny pracy. Praktyczne i efektywne wykorzystywanie wybranego oprogramowania komputerowego w ramach korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji. Narzędzia Web 2.0 (Internet 2.0), podstawy e-learning Blackboard i Moodle, WebQuest). Zagadnienia prawne technologii informacyjnych i ochrona danych. Technika informatyczna (IT) a technologia informacyjna (ICT). Baza danych i hipertekst jako nowe struktury organizacji treści. Cechy i narzędzia komunikacji sieciowej i media mobilne. Pakiet MS OFFICE.

3) Emisja głosu

KP6_WK10, KP6_UU1, KP6_UK1, KP6_KO3, KP6_KK1

Rola i znaczenie prawidłowej emisji głosu. Budowa i działanie układu oddechowego. Typy oddychania oraz ćwiczenie oddechu całościowego. Budowa i rola krtani. Czynniki narządu głosowego – fonacja. Narządy artykulacyjne – ćwiczenie warg i języka. Artykulacja a dykcja. Rezonans i rezonatory – opanowanie umiejętności prawidłowego ich wykorzystania. Choroby zawodowe i higiena głosu. Opanowanie zasad poprawnej wymowy. Interpretacja tekstu literackiego.

4) Podstawy filozofii i etyki

KP6_WG4, KP6_WK12, K_UO2, KP6_UO2, KP6_KO2

Historyczne i geograficzne źródła filozofii i refleksji etycznej. Podział filozofii na ontologię, epistemologię i aksjologię. Wiedza o głównych nurtach filozoficznych i etycznych oraz poglądach czołowych ich przedstawicieli. Główne nurty etyki. Podział dziedzin etyki.

5) Język obcy

KP6_WG1, KP6_UW4, KP6_UK2, KP6_KK1, KP6_KO3

Czynne posługiwanie się językiem obcym na poziomie językowym B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w kontaktach ze specjalistami jak również w komunikacji z osobami spoza grona specjalistów. Korzystanie ze źródeł obcojęzycznych, obejmujących zagadnienia ogólne, akademickie i specjalistyczne, właściwe dla danego kierunku.

6) Wychowanie fizyczne

KP6_WG5, KP6_UO3, KP6_KO3

Gry i zabawy ruchowe. Podstawowe elementy techniczne gry w piłce siatkowej, w koszykówce, w piłce nożnej, tenisie stołowym i innych. Ćwiczenia ogólnorozwojowe kształtujące podstawowe cechy motoryczne. Nauka i ćwiczenia na przyrządach kształtujących siłę. Nauka i ćwiczenia na przyrządach aerobowych. Podstawowe formy z rytmiki – proste układy taneczne. Aerobic. CrossFit & Fitness.

Grupa zajęć_2_MODUŁ PODSTAWOWY

7) Psychologia ogólna

KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_WK2, KP6_UW2, KP6_UW4, KP6_KR2

Podstawowe nurty w psychologii. Podstawowe pojęcia i mechanizmy w psychoanalizie, behawioryzmie, psychologii humanistycznej. Procesy uwagi, procesy organizujące percepcję, procesy identyfikacji i rozpoznawania. Podstawowe prawa i pojęcia w psychofizyce. Psychologia motywacji - teoria przepływu Csikszentmihalyiego, teoria autodeterminacji, teoria Aptera, teoria bezradności Seligmana. Psychologia emocji - teorie i badania Zajonca, Schwartz, Russella. Metodologia badań psychologicznych. Inteligencja – podstawowe parametry pomiaru Podstawowe koncepcje i struktura osobowości. Uczenie się - warunkowanie klasyczne i sprawcze. Psychologia świadomości. Rozwój poznawczy w ciągu życia.

8) Socjologia ogólna

KP6_WG1, KP6_WG7, KP6_UW1, KP6_KO3

Geneza socjologii, jej twórcy i metody. Wybrane teorie socjologiczne. Socjalizacja - powstawanie istoty społecznej. Zmienność społeczna - rozwój, postęp, nowoczesność, późna nowoczesność, globalizacja, starzejące się społeczeństwo polskie, kobiety, mężczyźni, społeczeństwo, płć biologiczna i płć kulturowa, socjologia designu. Struktura społeczna – elementy konstrukcyjne społeczeństwa: status, rola, grupy, organizacje społeczne, interakcja społeczna, sieci stosunków społecznych. Współczesna rodzina - jej funkcjonowanie, problemy i zagrożenia. Zróźnicowanie społeczne i ruchliwość społeczna.

9) Psychologia rozwojowa

KP6_WG5, KP6_WK8, KP6_UU2, KP6_KK2

Podstawowe pojęcia z zakresu psychologii rozwojowej i psychologii rozwoju człowieka w ciągu życia. Pojęcie zmiany rozwojowej. Cel i sens rozwoju. Biologiczne i społeczne czynniki rozwoju. Periodyzacja rozwoju psychicznego człowieka. Czynniki zakłócające proces rozwoju. Konsekwencje niepunktualności zadań i zdarzeń życiowych. Modele rozwoju i ich wyznaczniki. Charakterystyka wybranych teorii rozwoju człowieka w ciągu życia. Potrzeby rozwojowe i mechanizmy ich zaspokajania. Zadania życiowe i ich wyznaczniki. Ogólne tendencje w rozwoju osobowości. Konstruowanie się tożsamości. Różnice indywidualne w psychospołecznym funkcjonowaniu człowieka. Zaburzenia rozwoju i kryzysy rozwojowe. Jakość życia i dobrostan. Optymalizacja rozwoju człowieka w biegu życia. Znaczenie wiedzy z psychologii rozwoju człowieka dla praktyki edukacyjnej. Obszary wspomagania w perspektywie psychologii rozwojowej.

10) Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania

KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW1, KP6_UU1, KP6_KO4

Podstawowe pojęcia - auksologia, ontogeneza, rozwój, akceleracja, dymorfizm płciowy, zdrowie, choroba, wychowanie w kontekście rozwoju człowieka. Cechy charakterystyczne rozwoju człowieka w poszczególnych etapach jego życia. Rozwój motoryczny człowieka. Wybrane układy i funkcje organizmu człowieka ważne dla procesów uczenia się. Właściwe nawyki żywieniowe i aktywność fizyczna jako ważne aspekty prawidłowego rozwoju człowieka. Potrzeby jednostki w kontekście jej rozwoju. Rozwój seksualny dzieci i młodzieży. Drogi zakażenia wirusem HIV – profilaktyka. Zjawiska fizjopatologii rozwoju, przyczyny zaburzeń. Zaburzenia o podłożu hormonalnym, somatyczne, w tym związane z narządem żucia i wzroku oraz związane z układem ruchu. Wybrane zaburzenia rozwoju, które utrudniają

funkcjonowanie dziecka w środowisku rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym. Wielokierunkowe oddziaływania na rzecz rodzin z dzieckiem przewlekle chorym.

11) Socjologia wychowania

KP6_WG5, KP6_WG6, KP6_WK3, KP6_UW3, KP6_KO3

Główne teorie socjologiczne jako podstawa kształtowania się koncepcji socjologii wychowania. Socjalizacja i wychowanie. Rodzina współczesna jako środowisko wychowawcze, procesy wewnątrzrodzinne. Wpływ środowiska na wychowanie i kształtowanie się postaw społecznych. Szkoła w perspektywie krytycznej. Nauczyciel – jego rola we współczesnej szkole. Uczeń i jego środowisko. Klasa szkolna jako grupa społeczna. Nierówności edukacyjne w polskiej szkole. Ryzykowne zachowania młodzieży we współczesnym świecie. Subkultury młodzieżowe – relacje międzygrupowe.

12) Psychologia społeczna i wychowawcza

KP6_WG5, KP6_WG6, KP6_WK8, KP6_UK3, KP6_KO4

Podstawowym zadaniem kształcenia w ramach przedmiotu jest ukazanie związków jednostki z jej otoczeniem społecznym i wzajemnego wpływu, jaki na siebie wywierają. W ramach przedmiotu zostaną zaprezentowane pojęcia wypracowane w ramach psychologii społecznej a także wychowawczej, takie jak: percepcja społeczna, proces atrybucji, procesy grupowe, budowanie relacji, tworzenie i egzekwowanie zasad w procesie wychowawczym, stereotypy i uprzedzenia, mechanizmy agresji, które umożliwią analizę społecznych czynników determinujących postępowanie ludzi, w tym uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej. Zrozumienie zasad i mechanizmów funkcjonowania człowieka jako części różnorodnych układów społecznych stanowi podstawę rozpoznania problemów społecznych i wychowawczych, a w konsekwencji budowania trafnych programów pomocy czy interwencji.

13) Komunikacja społeczna **lub** Współczesne teorie komunikacji społecznej

Komunikacja społeczna

KP6_WK1, KP6_WK3, KP6_UK2, KP6_UO3, KP6_KO3

Społeczny charakter procesu komunikowania. Definicje procesu komunikowania społecznego z perspektywy różnych ujęć teoretycznych. Funkcje komunikowania społecznego. Modele procesu komunikacji. Kompetencja komunikacyjna i językowa i ich znaczenie w procesie komunikowania społecznego. Cechy komunikowania się. Podstawowe założenia interakcjonizmu symbolicznego w perspektywie analizy procesu porozumiewania się w społeczeństwie. Założenia teoretyczne w procesie międzypokoleniowego porozumienia. Techniki wspomagające proces komunikowania się. Komunikacja niewerbalna.

Współczesne teorie komunikacji społecznej

KP6_WK1, KP6_WK3, KP6_UK2, KP6_UO3, KP6_KO3

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z wybranymi współczesnymi teoriami komunikowania i teoriami mediów, ich podstawowymi założeniami, autorami i pojęciami oraz dyskursem związanym z poruszaną problematyką w kierunku konstruowania kompetencji komunikacyjnych studentów. Dyskurs przedmiotu konstruuje się w perspektywie budowania świadomości wagi i znaczenia komunikacji dla procesów komunikowania się z podkreśleniem komunikowania się wychowawczego. Koncentrować się będzie na perspektywie rozumienia procesów przekazu kultury za pośrednictwem symboli określających znaczenie społeczne, sytuacyjne rzeczywistych przedmiotów i zachowań. Będzie rozwijane rozumienie symbolu w kulturze jako swoistego „informatora” o rzeczywistości kulturowej grupy, kształtowane będą umiejętności odczytania wartości grupy poprzez zestawy symboliczne grupy – tradycje, rytuały, obyczaje. Rozwijane będą kompetencje rozumienia procesu kodowania kultury grupy w przestrzeni społecznej, budowane będą analizy sposobów kodowania kultury grupy poprzez różnorodne symbole komunikacyjne.

14) Podstawy wiedzy o sztuce **lub** Podstawy wiedzy o kulturze

Podstawy wiedzy o sztuce

KP6_WK6, KP6_UW2, KP6_KK1

Podstawowe definicje i główne funkcje sztuki. Najważniejsze instytucje sztuki współczesnej w Polsce i na świecie. Podstawowe dziedziny sztuk plastycznych – szczegółowa charakterystyka dyscyplin w oparciu o analizę wybranych dzieł z zakresu sztuk wizualnych.

Podstawy wiedzy o kulturze

KP6_WG3, KP6_WG7, KP6_UK1, KP6_UK3, KP6_KK1, KP6_KR1, KP6_KO3

Treść i zakres pojęcia kultury. Definicje kultury. Kultura i kultury. Język i myślenie o świecie. Czas i przestrzeń w kulturze. Obrzędy, symbole, rytuały. Rodzina i pokrewieństwo. Tabu kazirodztwa. Egzogamia, endogamia, poliandria, poligynia. Etniczność i wielokulturowość. Ewolucja kultury. Globalizacja i nowa lokalność. Postmodernistyczna krytyka kultury. Badania prowadzone w ramach subdyscyplin współczesnej antropologii kulturowej: badanie mitów i rytuałów, języka i symboli, czasu i przestrzeni (proksemika), antropologia widowisk, antropologia pokrewieństwa, antropologiczne badania kultury współczesnej. Klasyczne orientacje antropologiczne.

15) Podstawy metodologii nauk społecznych

KP6_WG2, KP6_WK5, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_KR2, KP6_KO4

Pojęcie, funkcje, kryteria klasyfikacji i struktura nauki. Pedagogika jako nauka społeczna. Pojęcie metody, metodologii nauk i metodologii badań społecznych. Pojęcie badań naukowych. Poznanie naukowe a poznanie potoczne. Typy badań pedagogicznych. Metody ilościowe i jakościowe w badaniach społecznych. Pojęcie i funkcje teorii w badaniach społecznych. Warsztat naukowy badacza. Etapy badania naukowego a etapy postępowania w badaniach społecznych. Istota, rodzaje i właściwości problemów i hipotez badawczych. Procedura formułowania problemów badawczych. Pojęcie i rodzaje zmiennych i wskaźników. Elementy projektu badawczego w badaniach ilościowych. Metoda, technika i narzędzia badawcze w badaniach ilościowych. Budowa narzędzia badawczego. Badania ilościowe i pomiar w naukach społecznych. Analiza i interpretacja rozkładu zmiennej jakościowej lub ilościowej na podstawie wskaźników struktury. Metody jakościowe w badaniach społecznych. Cechy, proces i warunki poprawności badania jakościowego. Możliwości i ograniczenia stosowania metod ilościowych i jakościowych w badaniach społecznych. Etyczny wymiar badań.

Grupa zajęć_3_MODUŁ OGÓLNOPEDAGOGICZNY

16) Podstawy pedagogiki

KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_WG3, KP6_UW2, KP6_UK1, KP6_KK1

Nauka wśród innych form ludzkiego doświadczenia. Nauka a sztuka, wiedza potoczna, religia, filozofia, mit. Rodzaje wiedzy tworzonej w naukach społecznych. Paradygmatyczny model rozwoju nauki. Współczesne rozumienie humanizmu - świat humanistyczny i zadania edukacji humanistycznej. Klasyfikacje nauk pedagogicznych. Pogranicza pedagogiki i nauk pomocniczych. Przedmiot badań i system pojęciowy współczesnej polskiej pedagogiki. Wychowanie – pojęcie, znaczenia, dylematy. Filozoficzne podstawy edukacji. Związek teorii pedagogicznej z praktyką edukacyjną.

17) Teoria wychowania

KP6_WG3, KP6_WK2, KP6_WK8, KP6_UW2, KP6_UK1, KP6_UO1, KP6_UO3, KP6_KO1

Metodologiczne, aksjologiczne i teleologiczne zagadnienia teorii wychowania. Wychowanie w świetle koncepcji filozoficznych, psychologicznych i pedagogicznych. Wybrane elementy struktury procesu wychowania. Przedstawiciele wybranych orientacji badawczych. Podstawowe pojęcia w teorii wychowania. Struktura procesu wychowania. Osoba wychowawcy. Podstawowe środowiska wychowawcze.

18) 19) Historia wychowania cz.1 i cz.2

KP6_WG3, KP6_WK4, KP6_UW1, KP6_UW2, KP6_UO1, KP6_UO2, KP6_KK1, KP6_KO2, KP6_KR1

Myśl pedagogiczna w starożytności. Funkcje wychowania średniowiecznego. Reformacja i jej znaczenie. Charakterystyka kontrreformacji i jej znaczenie. Komisja Edukacji Narodowej /1773–1794/. Główne nurty filozoficzne w epoce Oświecenia. Sytuacja społeczno–polityczna w Rzeczypospolitej w okresie powołania KEN. Oświata pod zaborami. Początki pedagogiki specjalnej. Maria Grzegorzewska – twórczyni polskiej pedagogiki specjalnej i jej Metoda Ośrodków Pracy. Oświata w dwudziestolecium międzywojennym. Działalność stowarzyszeń i organizacji wyższej użyteczności publicznej. Ideologie wychowawcze w II RP. Zmiany strukturalno – organizacyjne szkolnictwa.

20) Dydaktyka ogólna

KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_WG3, KP6_UW1, KP6_KK1

Etymologia, geneza i znaczenie nazwy „dydaktyka” - przemiany dydaktyki jako nauki. Struktura nauk dydaktycznych. Uczenie się jako podstawowe pojęcie dydaktyczne. Teorie uczenia się - 3 szkoły uczenia się: behawioralna, poznawcza, humanistyczna. Prawidłowości procesu uczenia się. Rodzaje uczenia się. Cele i treści kształcenia. Kierunki zmian w treściach kształcenia – perspektywa ontodydaktyczna. Zasady, metody i techniki kształcenia. Charakterystyka klasycznych metod kształcenia. Formy organizacyjne kształcenia. Indywidualizacja kształcenia. Osiągnięcia i niepowodzenia szkolne. Potrzeba rekonstrukcji dydaktyki ogólnej. Progresywny model procesu kształcenia - cechy nowoczesnego modelu procesu kształcenia. Nowoczesne metody kształcenia.

21) Pedeutologia

KP6_WG1, KP6_WK6, KP6_WK8, KP6_UO2, KP6_UO1; KP6_KR1, K_04

Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna. Rozwój pedeutologii i jej miejsce w rodzinie nauk pedagogicznych. Dorobek i ewolucja polskiej myśli pedeutologicznej. Przemiany funkcji zawodowych nauczyciela. Perspektywy nauczyciela i jego zawodu w kontekście rozwoju cywilizacyjnego. Nauczyciel wobec zmian w społeczeństwie - nowe role, zadania. Przygotowanie nauczyciela do zawodu Kompetencje nauczyciela współczesnej szkoły. Nauczyciel w Unii Europejskiej i w świecie zglobalizowanym. Specyfika rozwoju zawodowego i osobistego nauczyciela.

22) Polityka i prawo oświatowe

KP6_WK7, KP6_UW4 , KP6_UO3, KP6_KK1

Podstawowe pojęcia z zakresu polityki i prawa oświatowego. Źródła prawa oświatowego. Podmioty polskiej polityki oświatowej. Aktualne priorytety polskiej polityki oświatowej. System edukacji w Polsce w kontekście zachodzących zmian. Funkcjonowanie placówek publicznych i niepublicznych w świetle prawa. Wybrane organy. placówek oświatowych realizujące cele statutowe. Nadzór pedagogiczny w świetle aktualnego prawa oświatowego. Polityka oświatowa w obszarze pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i przedszkolach. Partnerstwo szkoły i środowiska w świetle obowiązującego w Polsce prawa oświatowego. Polityka oświatowa w zakresie kwalifikacji i rozwoju zawodowego nauczycieli.

23) Pedagogika specjalna

KP6_WK4, KP6_WG5, KP6_UW3, KP6_KO1

Pedagogika specjalna jako dyscyplina naukowa – przedmiot, zadania, funkcje, struktura, podstawowa terminologia. Tradycyjne i współczesne koncepcje niepełnosprawności, klasyfikacje, etiologia niepełnosprawności. Kierunki zmian w podejściu do osób z niepełnosprawnością i ich funkcjonowania w wymiarze jednostkowym i społecznym – od ekskluzji do inkluzji społecznej. Wprowadzenie w problematykę subdyscyplin pedagogiki specjalnej - ustalenia terminologiczne i klasyfikacyjne. Formy komunikacji osób niesłyszących. Techniczne wspomaganie funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Specyfika rozwoju i społecznego funkcjonowania osób z różnymi niepełnosprawnościami. Wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami (rehabilitacja, edukacja, aktywność zawodowa,

społeczna). Rodzina z dzieckiem z niepełnosprawnością. Wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.

24) Pedagogika społeczna

KP6_WG1, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_KK2

Geneza i rozwój pedagogiki społecznej. Przedmiot, zadania, funkcje pedagogiki społecznej. Podstawowe kategorie pojęć z zakresu pedagogiki społecznej. Charakterystyka wybranych środowisk lokalnych (miasta i wsi). Grupa rówieśnicza w kontekście wychowawczym oraz współczesnych zagrożeń. Organizacja, struktura, funkcje formalnych grup rówieśniczych. Człowiek w sytuacji zagrożenia – przyczyny, istota problemu, przeciwdziałanie. Bezrobocie, ubóstwo i bezdomność jako zjawiska społeczne. Metody pracy społeczno – wychowawczej. Migracje zagraniczne – ustalenia terminologiczne, podstawowe formy. Czas wolny w kontekście szans wychowawczych i zagrożeń. Zagadnienia integracji oddziaływań pedagogicznych rodziny i szkoły. Pozarządowe formy pomocy dziecku i rodzinie. Dziecko chore i niepełnosprawne w rodzinie, szkole i środowisku rówieśniczym. Człowiek w obliczu śmierci. Formy pomocy osobom chorym i niepełnosprawnym w środowisku lokalnym. Wolontariat jako forma pomocy człowiekowi i odpowiedź na współczesne potrzeby społeczne. Sektor pozarządowy – uwarunkowania prawne i formy funkcjonowania.

25) Andragogika

KP6_WG1, KP6_WK6, KP6_UO1, KP6_KO1, KP6_KR1

Intelektualne możliwości rozwojowe człowieka w okresie dorosłości. Instytucjonalny i metodyczny wymiar wspomagania rozwoju człowieka dorosłego. Problemy późnej dorosłości i implikacje społeczne wynikające ze starzenia się populacji. Kształtowanie własnej przyszłości na podstawie analiz biograficznych. Teoretyczno-metodologiczne założenia andragogiki. Elementy dydaktyki dorosłych. Proces kształcenia człowieka dorosłego. Badania biograficzne w teorii i praktyce andragogicznej. Gerontologia edukacyjna oraz edukacja ludzi starszych w Polsce i na świecie. Biografia edukacyjna – nową wersją życia.

26) Diagnostyka pedagogiczna

KP6_WK3, KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_KO2

Diagnoza pedagogiczna - schemat procesu poznania diagnostycznego, aspekty diagnostyczne, podstawowe zasady diagnozy pedagogicznej, diagnoza środowiskowa. Metody i techniki diagnozowania: metoda indywidualnych przypadków, metoda sondażu diagnostycznego, metoda środowiskowa. Diagnoza potrzeb opiekuńczych: definicja potrzeb ludzkich, klasyfikacje potrzeb, potrzeby opiekuńcze. Diagnoza środowiska lokalnego: wspólnota lokalna, poczucie wspólnotowości. Diagnoza społeczna, potrzeby społeczne. Diagnoza nieprzystosowania społecznego, rodzaje definiowania nieprzystosowania społecznego, symptomy nieprzystosowania, diagnozowanie nieprzystosowania – techniki diagnostyczne. Diagnoza przystosowania szkolnego uczniów, przystosowanie szkolne, narzędzia diagnostyczne. Diagnoza dojrzałości szkolnej, dojrzałość szkolna, narzędzia diagnostyczne. Diagnoza trudności szkolnych, trudności szkolne, trudności wychowawcze, etiologia, narzędzia diagnostyczne.

GRUPA ZAJĘĆ 4 MODUŁ KIERUNKOWY

27) Diagnoza pozytywna w placówkach resocjalizacyjnych

KP6_WK3, KP6_WK5, KP6_WK12, KP6_UO3, KP6_KO3, KP6_KO4

Diagnoza pozytywna w placówkach resocjalizacyjnych zorientowana jest w podejściu teoretyczno-empirycznym w obszarze resilience. Celem przedmiotu jest przedstawienie podstaw teoretycznych diagnozy pozytywnej, która dotyczy rozpoznania zasobów osobowościowych i społecznych jednostek funkcjonujących w przestrzeni instytucjonalnej. Przyjętą zasadę stanowi to, iż diagnoza pozytywna jest bardziej istotna i znacząca dla procesu projektowania działań interwencyjnych niż diagnoza negatywna. Diagnoza pozytywna dotyczy wykorzystania w projektowaniu czynników bezpośrednio stymulujących rozwój, druga zaś polega na eliminacji czynników hamujących ów rozwój. Założenie to wynika z konstatacji,

potwierdzonej zarówno zdroworozsądkowo, jak i teoretycznie oraz empirycznie, że skuteczne działanie, służące zmianie (np. zachowań) jest oparte na tym, co w jednostce sprawne i rozwija się w prawidłowym kierunku. Jednocześnie w projektowaniu postdiagnostycznym nie należy pomijać działań usprawniających istniejące deficyty, jednak ma to zwykle — lub powinno mieć — charakter pomocniczy.

28) Pedagogika resocjalizacyjna

KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_WK2, KP6_UW1, KP6_UO1, KP6_KO2

Przedmiot, cele, zadania funkcje, zakres oraz podstawowa terminologia pedagogiki resocjalizacyjnej. Interdyscyplinarność i działy pedagogiki resocjalizacyjnej. Pojęcie normy i jej znaczenie w procesie resocjalizacji. Funkcjonalny model resocjalizacji. Nieprzystosowanie społeczne i jego specyfika (definiowanie, etiologia, koncepcje, typologie). Dzieje resocjalizacji nieletnich. Systemy wychowania resocjalizującego. Prawny wymiar oddziaływań resocjalizacyjnych w kontekście standardów międzynarodowych. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy oddziaływań resocjalizacyjnych. Resocjalizacja penitencjarna i jej specyfika. Probacja i jej znaczenie w procesie resocjalizacji.

29) Podstawy resocjalizacji dorosłych

KP6_WG1, KP6_WG5, KP6_WK8, KP6_WK9, KP6_UK4, KP6_UU2, KP6_KO3

Celem realizacji treści przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z kluczowymi zagadnieniami dotyczącymi procesu kształtowania prospołecznych cech i eliminacji zachowań patologicznych dorosłych nieprzystosowanych społecznie, w celu ich optymalnego i twórczego funkcjonowania społecznego, a także formami oddziaływań resocjalizacyjnych, w tym wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych. Proces resocjalizacji dorosłych może mieć wymiar instytucjonalny lub pozainstytucjonalny. W pierwszym przypadku dotyczy izolacji penitencjarnej, stąd też istotne jest przekazanie słuchaczom wiedzy z zakresu m.in. organizacji systemu kary pozbawienia wolności, specyfiki funkcjonowania więzienia jako instytucji totalnej, form pracy z osadzonymi, w tym oddziaływań penitencjarnych i pomocy postpenitencjarnej. Z drugiej strony słuchacze zostaną zaznajomieni z alternatywnym do formy instytucjonalnej, środkiem resocjalizacyjnych, jakim jest probacja, która w kontekście badań świadczących o niskiej skuteczności bezwzględnego stosowania kar pozbawienia wolności, jest nadzieją na efektywną resocjalizację w środowisku wolnościowym.

30) Psychologiczne koncepcje nieprzystosowania

KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_UW4, KP6_UW5, KP6_KO1

Celem zajęć jest zapoznanie studenta z głównymi psychologicznymi koncepcjami nieprzystosowania podmiotu. W ramach wykładanych zagadnień omówione zostaną specyficzne czynniki i mechanizmy kształtujące zaburzenia zachowania, zaburzenia emocjonalne, zaburzenia myślenia oraz niedojrzałą osobowość. Realizowane będą następujące tematy: psychoanalityczne ujęcie nieprzystosowania czyli w niewoli niekontrolowanych popędów (Klasyczna psychoanaliza Z. Freuda); zdeorganizowany typ relacji więzi jako główny predyktor nieprzystosowania społecznego (Teoria relacji przywiązania Bolby'ego); behawioralno-poznawcza analiza nieprzystosowania (Terapia racjonalno-emotywna, Model ABC); nieprzystosowanie w formie zachowań autodestrukcyjnych. Zespół presuicydalny i zaburzenia depresyjne w ramach teorii poznawczej Aarona Becka; w niezgodzie z sobą czyli próba zrozumienia nieprzystosowania podmiotu przy pomocy analizy transakcyjnej; wizerunek człowieka nieprzystosowanego w teoriach humanistycznych. Nieprzystosowanie jako utrata autonomii, wolności oraz poczucia odpowiedzialności za siebie i innych (Terapia skoncentrowana na osobie Carla Rogersa); fenomenologiczna analiza nieprzystosowania (Terapia Gestalt Fritza Perlsa); nieprzystosowanie jako konsekwencja utraty sensu istnienia (Logoterapia Victora Frankla); podzielone self czyli nieprzystosowanie ja do swojego ciała. Zaburzenia w obrzarze cielesności; nieprzystosowanie w rodzinie. Strukturalna terapia systemowa Salvadora Minuchina; nieprzystosowanie w poszczególnych etapach cyklu życia rodzinnego czyli pomijanie realizacji podstawowych zadań rozwojowych; postmodernistyczne rozumienie nieprzystosowania. Terapie postmodernistyczne i feministyczne.

31) Wprowadzenie do twórczej resocjalizacji

KP6_WK9, KP6_UW1, KP6_UK4, KP6_UO1, KP6_KK1

Przedmiot koncentruje się na przekazaniu studentom istoty twórczej resocjalizacji. Szczególny akcent jest zawarty w analizie twórczej resocjalizacji jako konstruktu teoretycznego przedstawiającego podstawy teoretyczne i założenia koncepcyjne. Treści zawierają tożsamościowe konteksty koncepcji twórczej resocjalizacji na tle współczesnych myśli pedagogiki resocjalizacyjnej. Ukazują istotę wzbudzenia rozwoju strukturalnych czynników procesów twórczych i poznawczych nieprzystosowanych społecznie jednostek. Uwypuklają podstawowe różnice między koncepcją twórczej resocjalizacji a klasycznie pojmowaną pedagogiką resocjalizacyjną. Zagadnienia zawierają cele i metody twórczej resocjalizacji w odniesieniu do heurystycznej wizji wychowania. W analizie metodycznych kontekstów twórczej resocjalizacji zajęcia obejmują specyfikę struktury i dynamiki procesu twórczego w oddziaływaniach korekcyjnych. Prezentowane procedury jak i strategie metodyczne pozwolą zrozumieć istotę twórczej resocjalizacji w kontekście zarówno procesu jak i efektu oddziaływań. Treści przedmiotu przybliżają teleologiczne założenia oraz zalecenia metodyczne istotne w realizacji szerokiego spektrum metod twórczej resocjalizacji jako czynnika służącego destygmatyzacji oraz prowadzącego do readaptacji i reintegracji społecznej

32) Warsztaty socjoterapeutyczne **lub Socjoterapia w resocjalizacji**

Warsztaty socjoterapeutyczne

KP6_WK9, KP6_UW1, KP6_UK4, KP6_UO1, KP6_KK1

Wiedza teoretyczna i metodyczna istotna w konstruowaniu i prowadzeniu zajęć socjoterapeutycznych. Metoda i proces w socjoterapii. Wskazówki dotyczące tworzenia programów i prowadzenia spotkań grupowych, służących realizacji celów terapeutycznych, edukacyjnych i rozwojowych. Struktura grupy socjoterapeutycznej. Analiza struktury i zasad prowadzenia zajęć, nastawionych na realizację określonych celów. Poznanie procesów skutecznej pomocy socjoterapeutycznej. Realizacja programów socjoterapeutycznych ukierunkowanych na wybrane cele korekcyjne w grupie.

Socjoterapia w resocjalizacji

KP6_WK9, KP6_UW1, KP6_UK4, KP6_UO1, KP6_KK1

Celem przedmiotu jest poznanie procesów skutecznej pomocy socjoterapeutycznej w warunkach resocjalizacji oraz zdobycie umiejętności w zakresie korekty zachowań z wykorzystaniem oddziaływań grupy socjoterapeutycznej. Istotna jest budowa umiejętności projektowania i prowadzenia warsztatów socjoterapeutycznych z pogłębioną analizą celów i funkcji terapeutycznych, edukacyjnych i rozwojowych. Efektem kształcenia jest umiejętność realizacji programów socjoterapeutycznych ukierunkowanych na wybrane cele korekcyjne w grupie resocjalizacyjnej w oparciu o analizę doboru treści ćwiczeń socjoterapeutycznych. Treści przedmiotu skoncentrowane są wokół przepracowania charakterystycznych problemów resocjalizacyjnych między innymi ćwiczenie rozwoju umiejętności społecznych, zmiana nastawień i postaw, praca nad urazem i trudnymi emocjami, korekta zaburzonych zachowań, odbudowa wartości społecznych oraz nowych umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych. W oparciu o specyfikę diagnozy w socjoterapii, znajomość dynamiki procesu i zasad funkcjonowania grupy wypracowujemy wzorcowe projekty socjoterapeutyczne przydatne w oddziaływaniach resocjalizacyjnych.

33) Diagnoza rodziny problemowej

KP6_WG1, KP6_WG3, KP6_WG6, KP6_WK9, KP6_KK1, KP6_KO3

Główne pojęcia z zakresu diagnozy psychopedagogicznej. Schemat procesu poznania diagnostycznego. Diagnoza dysfunkcji środowiska rodzinnego. Strategie diagnozowania rodziny. Zasady postępowania diagnostycznego w poznaniu środowiska rodzinnego. Model systemowego rozumienia rodziny. Narzędzia wykorzystywane w diagnozie rodziny. Diagnoza wybranych problemów funkcjonowania rodziny. Diagnoza zasobów systemu rodzinnego niezbędnych w projektowaniu działań profilaktycznych i korekcyjnych.

34) Podstawy kurateli sądowej

KP6_WG5, KP6_WK9, KP6_WK10, KP6_UU2, KP6_KO3, KP6_KR1

Przedmiot opiera się na analizie kurateli jako instytucji oraz zbadaniu praktycznych aspektów jej funkcjonowania. Zapoznanie studentów z teoretycznym kontekstem działalności kuratorów będzie kolejnym zagadnieniem poruszanych w ramach tematyki przedmiotu. Kuratela sądowa rozumiana jako prawna forma częściowej i ograniczonej czasowo pieczy nad określoną osobą lub nad jej majątkiem ustanawiana przez sąd opiekuńczy lub organ państwowy rozpatrywana będzie pod kątem obowiązków kuratorów, zakresu ich uprawnień; oraz form nadzoru sprawowanego przez sąd opiekuńczy nad ich działaniami. Szczególnemu opisowi zostaną poddane standardy prawne dotyczące sprawowania pieczy nad osobami dorosłymi i nieletnimi oraz metody i formy wychowania resocjalizującego. Kolejnym ważnym zagadnieniem będzie namysł nad wyzwaniem i zagrożeniami pracy kuratora w resocjalizacji skazanych w środowisku otwartym. Rozwój instytucji kurateli sądowej w Polsce w tym model kurateli sądowej. Charakterystyka instytucji kurateli rodzinnej stanowią kolejne ważne zagadnienia omawiane w ramach przedmiotu.

35) Wprowadzenie do metod twórczej resocjalizacji

KP6_WK4, KP6_WK6, KP6_WK9, KP6_WK12, KP6_UK4, KP6_UO1, KP6_UU2

Treści zajęć obejmują charakterystykę metod twórczej resocjalizacji. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z szerokim spektrum metod twórczej resocjalizacji oraz wdrażanie zweryfikowanych form aktywności twórczej i artystycznej w proces korekcyjny jednostki. Nacisk położono na przygotowanie studentów do pracy z jednostkami społecznie niedostosowanymi na drodze zdobywania wiedzy oraz umiejętności stymulowania wszelkiego rodzaju aktywności twórczych o wartościach resocjalizacyjnych w readaptacji i reintegracji społecznej, przedstawienie metody Teatru Resocjalizacyjnego (i jego teoretycznych przesłanek), prezentację podstawowych założeń metody resocjalizacji przez sport i jej efektów wychowawczych. W ramach realizacji treści przedmiotu studenci poznają zasady projektowania zajęć arteterapeutycznych i konstruowania zadań praktycznych. Ideę resocjalizacji przez kulturę i sztukę rozwiną poprzez metody plastyczne i muzykoterapię. Analizie zostaną poddane wpływy dramy i psychodramy oraz socjoterapii w procesie resocjalizacji. Uczestnicy zajęć zapoznają się z projektami oraz dobrymi praktykami wykorzystującymi twórczą aktywność w placówkach resocjalizacyjnych. Celem zajęć jest nie tylko przybliżenie metod stosowanych w ramach twórczej resocjalizacji, ale również opracowanie autorskich koncepcji pracy z osobami społecznie niedostosowanymi.

36) Dewiacje i patologie społeczne **lub** Problemy i kwestie społeczne

Dewiacje i patologie społeczne

KP6_WG6, KP6_WK3, KP6_UW3, KP6_UO3, KP6_KO4

Celem przedmiotu jest pogłębienie refleksji studentów nad funkcjonowaniem osób, grup czy społeczności w świecie realnym (oraz wirtualnym) a wykraczającym poza normy i reguły współżycia społecznego. Poza przybliżeniem kluczowych terminów z zakresu normy, dewiacji i patologii celem przedmiotu jest analiza i zrozumienie mechanizmów biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych determinujących funkcjonowanie współczesnego człowieka jako jednostki oraz członka społeczności. W tym kontekście w ramach zajęć refleksja sprowadzać się będzie do specyfiki trzech kategorii społecznych jednostek oraz grup uwikłanych w procesy denormatywne: sprawców aktów dewiacji i patologii, ich ofiar oraz reprezentantów służb społecznych niosących pomoc, wsparcie, oraz zapewniających interwencje terapeutyczne. Zagadnienia związane z dewiacjami i patologiami społecznymi będą analizowane w perspektywie indywidualnej (samobójstwa, uzależnienia) rodziny (rodziny dysfunkcyjne, rozpad rodziny) grup społecznych (gangi, grupy subkulturowe, white collars crime) społeczności lokalnych (bezrobocie, ubóstwo) oraz procesów globalnych (przemyt i handel ludźmi, postkolonializm w studiach nad dewiacjami). Poza charakterystyką zjawisk dokonana zostanie analiza strategii oraz działań podejmowanych na rzecz minimalizacji dewiacji oraz patologii społecznych.

Problemy i kwestie społeczne

KP6_WG6, KP6_WK3, KP6_UW3, KP6_UO3, KP6_KO4

Punktem wyjścia do studiów będzie refleksja nad specyfiką aktywności jednostek, grup i społeczności (lokalnych oraz online) angażujących zasoby socjokulturowe w działania na rzecz minimalizacji zjawisk zakłócających ich rozwój a określanych mianem zachowań ryzykownych lub problemowych. Punktem odniesienia będzie ludzka aktywność determinowana specyfiką biopsychologicznego i socjokulturowego rozwoju, która prowadzi do intensyfikacji zjawisk wpisujących się w obszar dewiacji negatywnych. W ramach przedmiotu zostanie przeanalizowana nie tylko ich specyfika ale również kontekst etiologiczny oraz sposoby diagnozowania a także identyfikacji i typologii. Dodatkowo zostanie przybliżona kwestia działań o charakterze profilaktycznym, interwencyjnym oraz readaptacyjnym minimalizujących zaburzenia rozwoju jednostek oraz funkcjonowania grup społecznych w wymiarze mikro i makrostrukturalnym. Szczególna uwaga zostanie poświęcona nowym technologiom (ICT), postrzeganym jako indywidualna, jednostkowa aktywność ale także forma cyberspołeczności (grup społecznych online).

37) Podstawy treningu interpersonalnego

KP6_WK1, KP6_WK11, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_KO2

Zasadniczym celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w problematykę treningu interpersonalnego, a także rozwijanie przez nich umiejętności komunikowania się z drugim człowiekiem, poprzez uwrażliwienie ich na drugą osobę oraz na siebie samych. Trening interpersonalny daje możliwość doświadczania, nazywania i wyrażania własnych uczuć oraz zrozumienia ich wpływu na swoje zachowanie i reakcje innych. Jest też wspaniałą okazją do poznania samego siebie i odkrywania różnych sposobów funkcjonowania wśród innych ludzi. Treścią przedmiotu jest kształtowanie wrażliwości na przejawy zachowań innych osób w grupie poprzez komunikację międzyludzką i ćwiczenie umiejętności interpersonalnych (tj. wrażliwość interpersonalna, empatia, nawiązywanie kontaktu, umiejętność ekspresji emocjonalnej, asertywność, udzielanie informacji zwrotnych, analizę własnych zachowań w relacjach z innymi). Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności umożliwiających bezkonfliktowe funkcjonowanie w grupach społecznych oraz inspirowanie do samorozwoju w poszukiwaniu sposobów skutecznego porozumiewania się i rozwiązywania konfliktów. Przedmiot rozwija rozumienie procesu dynamiki grupowej i współpracy w oparciu o własne doświadczenia interpersonalne w grupie.

38) Profilaktyka w systemie edukacji lub Profilaktyka w środowisku otwartym

Profilaktyka w systemie edukacji

KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_WK7, KP6_WK8, KP6_WK10, KP6_KO3

Przedmiot dotyczy charakterystyki działań z zakresu wychowania i profilaktyki realizowanych w szkołach i placówkach edukacyjnych. Podstawy teoretyczne dotyczące projektowania i wdrażania działalności profilaktycznej oraz poziomy, strategie i modele profilaktyki to kluczowe zagadnienia z którymi zapoznani zostaną studenci w trakcie zajęć. Szczególnej analizie poddane zostaną możliwości wykorzystywania działań profilaktycznych w kwestii organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwzględnieniem całościowych oddziaływań wychowawczych w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym. W trakcie realizacji przedmiotu omówione zostaną także podstawowe pojęcia i teorie związane z profilaktyką, wychowaniem i zachowaniami problemowymi.

Profilaktyka w środowisku otwartym

KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_WK7, KP6_WK8, KP6_WK10, KP6_KO3

W trakcie przedmiotu omówione zostaną podstawowe pojęcia związane z profilaktyką. Scharakteryzowane zostaną również cele działań profilaktycznych z uwzględnieniem założeń profilaktyki pozytywnej i negatywnej. Kolejny aspekt omawianych treści stanowić będą metody pracy profilaktycznej w środowisku oraz działania profilaktyczne podejmowane wobec

dzieci z objawami niedostosowania społecznego. Opisowi poddane zostaną także programy profilaktyczne dla osób dorosłych. Praktyczny wymiar zajęć wyrażony będzie w postaci autorskich programów profilaktycznych projektowanych przez studentów.

39) Subkultury młodzieżowe lub Współczesne problemy młodzieży

Subkultury młodzieżowe

KP6_WG1, KP6_WK2, KP6_UW1, KP6_KO4

Oś analiz w ramach przedmiotów sprowadzi się do refleksji nad fenomenem młodzieży jako specyficznej kategorii społecznej, jej roli, funkcji oraz znaczeń przypisywanych młodej generacji na przestrzeni ostatnich dekad. Dodatkowo dokonana zostanie analiza terminu adolescencja. Podstawowym obszarem refleksji będą grupy subkulturowe: sposoby ich definiowania, elementy stylu subkulturowego czy rodzaje subkultur ze względu na formy ekspresji. Analizując ostatni element szczególna uwaga będzie poświęcona grupom paraprzestępczym, ale także działaniom służącym generowaniu kultury alternatywnej czy reformatorskim ruchom społecznym. Osobnym zagadnieniem będą postsubkultury jako nowa, ponowoczesna struktura umożliwiająca współczesnym adolescentom jednostkowe identyfikacje subkulturowe (w tym z wykorzystaniem nowych technologii).

Współczesne problemy młodzieży

KP6_WG1, KP6_WK2, KP6_UW1, KP6_KO4

Istotą modułu jest refleksja nad młodzieżą, postrzeganą w trzech wymiarach: osób doświadczających procesu pubertacji (generującego konsekwencje w relacjach interpersonalnych z rodziną czy rówieśnikami), grupy społecznej ograniczonej pod względem uprawnień i możliwości ekspresji a także pokolenia, rozumianego jako wspólnota osób, których dzieciństwo i młodość kształtowane są w specyficznym momencie Historii, determinującej generacyjny etos. Punktem wyjścia będą trzy dominujące narracje w studiach nad młodzieżą, związane z dostosowywaniem adolescentów do norm i reguł współżycia społecznego, podejścia rozumiejącego, generowanego przez socjokulturowe determinanty związane z rytuałami przejścia oraz ich pochodnymi (moratorium psychospołeczne) a także koncepcją pozytywnego rozwoju młodzieży, zgodnie z którą istota adolescencyjnych doświadczeń jest kształtowana nie tylko przez minimalizację czynników rozwoju, ale także przez wzmacnianie czynników chroniących. Specyfika analiz sprowadza się będzie do wymiarów: indywidualnego (kryzys tożsamości, specyfika postrzegania psychospołecznego moratorium), grupowego (grupy subkulturowe), pokoleniowego (od pokolenia cichych przez baby boom po tak zwanych millenialsów, młodzieżowe społeczności online) . Poza próbą refleksji nad istotą doświadczania adolescencji szczególna uwaga zostanie poświęcona społecznym reakcjom na adolescentów.

40) Warsztaty pracy w placówkach resocjalizacyjnych

KP6_WK6, KP6_WK7, KP6_WK12, KP6_UW3, KP6_UK4, KP6_KO3

Zapoznanie się z metodami pracy realizowanymi w placówkach resocjalizacyjnych dla nieletnich funkcjonujących na terenie województwa podlaskiego (w tym wyjazd do instytucji). Salezjański Ośrodek Wychowawczy im. św. Jana Bosko w Różanymstoku (Salezjański Ośrodek Wychowawczy, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Św. Józefa). Młodzieżowe Centrum Edukacji i Readaptacji Społecznej w Goniądzu (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy "Promyk" im. Unii Europejskiej, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii). Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Augustowie. Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zaczerlanach. Uzależnienia: przejawy, uwarunkowania, forma pomocy, diagnoza w terapii uzależnień. Dialog Motywujący w pracy z klientem w kryzysie, zasady Dialogu Motywującego, narzędzia – OARS, język zmiany, cztery procesy w Dialogu Motywującym. Streetworking jako forma pracy klientem w środowisku. Metoda społeczności terapeutycznej w leczeniu uzależnień: struktura i system społeczności terapeutycznej, idee społeczności terapeutycznej, istota oddziaływań społeczności terapeutycznej, wizyta w Stowarzyszeniu MONAR Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zaczerlanach. Obserwacje własne w środowisku otwartym- warsztat pracy streetworkera.

41) Warsztaty pracy w środowisku otwartym

KP6_WG6, KP6_WK9, KP6_WK12, KP6_UK4, KP6_UO3, KP6_KO1

Resocjalizacja w środowisku otwartym – wprowadzenie w problematykę. Podstawowe zagadnienia z zakresu metodyki pracy kuratora sądowego. Zastosowanie metody casework. Rozmowa wychowawcza, Wywiady środowiskowe, sprawozdania, karty czynności. Zawieranie kontraktu w pracy kuratorskiej. Podstawowe zagadnienia z zakresu metodyki pracy w ośrodku kuratorskim. Omówienie niektórych metod wychowania resocjalizującego (rola sportu i rekreacji, plastyki, muzyki, teatru i pracy na rzecz grupy w oddziaływaniach resocjalizacyjnych). Określanie potrzeb i oczekiwań odbiorców. Projektowanie działań resocjalizacyjnych i profilaktycznych (w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej).

42) Prawne podstawy resocjalizacji

KP6_WG7, KP6_WK7, KP6_UK1, KP6_UU1, KP6_KO3

Miejsce aktu prawnego w hierarchii aktów prawnych i systemie prawa oraz wykładnia prawa. Problematyka prawa penitencjarnego - casus skazanego na karę pobawienia wolności. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich – procedury postępowania wobec nieletniego, środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji oraz przestępczości nieletnich. Readaptacja postpenitencjarna - przeciwdziałanie powrotowi sprawcy do przestępstwa i utrwalanie wyników resocjalizacji.

43) Warsztaty twórczej resocjalizacji PLASTYKA/MUZYKA/DRAMA/SPORT

KP6_WG3, KP6_WK4, KP6_WK8, KP6_WK11, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_KO4

Plastyka

Program przedmiotu zakłada nabycie i doskonalenie przez studentów umiejętności wykorzystywania wybranych metod oraz technik plastycznych jako działań wspomagających procesy resocjalizacji. Celem przedmiotu jest: poznanie przez studentów głównych zadań arteterapii, kształcenie umiejętności autoekspresji poprzez realizację plastyczne wykonywane przy użyciu różnorodnych technik plastycznych, poznanie i doskonalenie metod pracy w warsztatach arteterapeutycznych, poznanie terapeutycznych i diagnostycznych funkcji plastyki, kształcenie umiejętności planowania, konstruowania i realizowania warsztatu arteterapeutycznego w grupie osób niedostosowanych społecznie

Muzyka

Program przedmiotu obejmuje podstawowe wiadomości z historii muzyki. Zakłada rozwijanie sfery estetycznej i emocjonalnej studenta poprzez wykorzystanie w praktyce różnorodnych form wychowania muzycznego, takich jak: śpiew, mowa, piosenka – np. wykonywanie znanych piosenek na różne sposoby, karaoke; gra na instrumentach – poznanie instrumentów muzycznych, wykonywanie konkretnych akompaniamentów na instrumentach perkusyjnych; słuchanie muzyki – przygotowanie zestawu utworów o różnym ładunku emocjonalnym; ruch z muzyką – ilustracja ruchowa wybranych utworów; tworzenie muzyki – wykorzystanie wcześniej wymienionych form działalności muzycznej do przedstawienia swojego „świata wewnętrznego” – praca indywidualna i grupowa; analiza zajęć warsztatowych – próba sformułowania przez studentów odpowiedzi na pytanie, która aktywność muzyczna jest mi najbliższa i w której wyrażam się najlepiej?

Drama

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z metodą pedagogiczną, edukacyjną, a jednocześnie terapeutyczną wykorzystującą naturalną skłonność człowieka do naśladownictwa i zabawy. Istotne są tutaj różnice między dramą, a teatrem i poznanie technik dramowych budujących poczucie bezpieczeństwa i wzmacniających samoocenę studenta. W trakcie zajęć planowana jest prezentacja konkretnych technik (żywy obraz, rzeźba, stopklatka, wywiad, zamiana ról, scena pantomimiczna, scena improwizowana), ćwiczenia wprowadzające do pracy poprzez dramę, utrwalanie zasad korzystania z dramy, wykorzystanie dramy jako narzędzia pracy pedagoga oraz jako drogi do samodoskonalenia i samoświadomości, warsztaty pisania scenariuszy zajęć dramowych. Drama to metoda, która polega na nauczaniu przez działanie. Jej

istotą jest maksymalne zaangażowanie i doświadczanie. Angażuje nie tylko zdolności intelektualne, ale umożliwia wykorzystanie wszystkich zmysłów, a także – a może przede wszystkim – sfery uczuciowej. W dramacie uczucia są maksymalnie zaangażowane, pobudzona jest empatia. Student, wchodząc w rolę rozwiązuje problemy innych ludzi, ale jednocześnie swoje własne, dlatego drama powoduje zmiany w uczestnikach zajęć przebiegające szybciej niż w innych metodach nauczania, między innymi „wzmacnia” osoby nieśmiałe, zagubione, Udział w dramacie uświadamia konsekwencje niewłaściwych życiowych wyborów, rozwija wrażliwość na drugiego człowieka. Powoduje, że młody człowiek zastanawia się nad różnymi możliwościami konstruktywnego rozwiązywania sytuacji frustrujących. Angażuje w twórcze działania, zmusza do refleksji nad własnym systemem wartości.

Sport

Istotą warsztatów będzie zapoznanie z metodycznymi podstawami stosowania sportu w resocjalizacji ukierunkowanego na rozwijanie potencjałów twórczych jednostki. W szczególności sprowadzać się będą do pogłębiania kompetencji w zakresie typowych procedur praktyki wychowawczo-resocjalizacyjnej: techniki kreatywności emocjonalnej, motywacyjnej, percepcyjnej, pamięciowej, myślenia, wyobraźniowej, interpersonalnej oraz kooperacyjnej. To umożliwi studentom nabycie kompetencji w zakresie organizacji zajęć sportowych podczas pracy w instytucjach oraz projektach resocjalizacyjnych. W szczególności sprowadzą się one do umiejętności zorganizowania drużyny sportowej, wyboru dyscypliny sportu, zarządzania terminarzem rozgrywek, prowadzenia treningów sportowych czy przygotowania organizacyjnego meczy. Zdobyte kompetencje są dookreślane przez specyfikę działań w określonym obszarze (środowisko otwarte bądź placówka o charakterze izolacyjnym) z dbałością o wymiar resocjalizacyjno-wychowawczy podejmowanych działań, zwiększających szanse inkluzji społecznej.

44) Resocjalizacja instytucjonalna

KP6_WK4, KP6_WK8, KP6_UK4, KP6_KO3

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z instytucjonalnym systemem profilaktyczno-resocjalizacyjnym w Polsce obejmującym rozwiązania w zakresie opieki, wychowania, resocjalizacji, terapii osób nieletnich i dorosłych sprawców przestępstw oraz wdrażanie studentów do jego krytycznej analizy i wprowadzania innowacji modyfikacyjnych. Treścią zajęć są różnorodne aspekty funkcjonowania – podstawy prawne, zadania, kompetencje, patologie - instytucji i organizacji przeznaczonych dla osób nieletnich i dorosłych sprawców przestępstw z prezentacją wybranych instytucji resocjalizacyjnych i programów resocjalizacyjnych oraz istniejących problemów w wymiarze instytucjonalnym. Ponadto zostanie przedstawiony rys historyczny i uwarunkowania kulturowe działań profilaktycznych i resocjalizacyjnych oraz współczesne rozstrzygnięcia i podejmowane innowacje instytucjonalne w Polsce i na świecie. Promowana będzie wieloaspektowa umiejętność oceny doboru adekwatnych działań profilaktyczno-resocjalizacyjnych o charakterze instytucjonalnym z uwzględnieniem potrzeb uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej, biorących udział w procesie resocjalizacji instytucjonalnej i istniejących możliwości instytucjonalnych.

45) Resocjalizacja w środowisku otwartym

KP6_WK8, KP6_WK9, KP6_UW2, KP6_UK4, KP6_KO1

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze współczesnymi tendencjami i kierunkami w pracy resocjalizacyjnej w środowisku otwartym z naciskiem na znaczenie struktur lokalnych w procesie reintegracji nieletnich i dorosłych sprawców przestępstw oraz zapoznanie z metodami pracy w środowisku otwartym w profilaktyce, prewencji i resocjalizacji – probacja, instytucje publiczne i samorządowe, dozór elektroniczny, praca socjalna, organizacje młodzieżowe i osoby godne zaufania, asysta rodzinna, placówki wsparcia dziennego, Ochotnicze Hufce Pracy, profilaktyka i resocjalizacja w placówkach oświatowych, streetworking i praca podwórkowa.

Grupa Zajęć_ 5 MODUŁ PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE

46) Projektowanie uniwersalne – identyfikacja potrzeb osób z niepełnosprawnością KP6-WG5, KP6_UW2, KP6_KO1

Zjawisko wykluczenia społecznego, marginalizacji społecznej. Niepełnosprawność a zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Bariery fizyczne i społeczne w przestrzeni edukacyjnej i społecznej doświadczane przez osoby z niepełnosprawnościami. Psychospołeczne konsekwencje doświadczania barier. Potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostępności i funkcjonalności przestrzeni środowiska życia. Zajęcia warsztatowe w formie symulacji tymczasowej niepełnosprawności studenta (symulacja ograniczeń wzrokowych, słuchowych, ruchowych) - identyfikacja potrzeb osób z niepełnosprawnościami w zakresie samodzielnego funkcjonowania w sytuacjach dnia codziennego, w przestrzeni edukacyjnej i społecznej.

47) Projektowanie uniwersalne w przestrzeni edukacyjnej i społecznej KP6_WG7, KP6_WK9, KP6_UK4, KP6_UO1, KP6_KO4

Integracja, inkluzja społeczna, normalizacja środowisk życia osób z niepełnosprawnością. Podmiotowość i autonomia osób z niepełnosprawnością – idea niezależnego życia. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Koncepcja projektowania uniwersalnego, mechanizm racjonalnych usprawnień. Przykłady dobrych praktyk. Audyt i analiza dostępności wybranych przedmiotów codziennego użytku, pomocy dydaktycznych, informacji pisanych i graficznych itd. oraz funkcjonalności przestrzeni w placówkach resocjalizacyjnych z wykorzystaniem symulatorów wad wzroku, ograniczeń słuchowych, ruchowych. Zastosowanie zasad projektowania uniwersalnego w adaptacji materiałów zawierających informację pisaną i graficzną, przedmiotów codziennego użytku z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Formułowanie zaleceń modyfikujących spójnych z zasadami projektowania uniwersalnego w ramach prowadzonych audytów dostępności.

Grupa Zajęć_ 6 MODUŁ FAKULTATYWNY / PRZEDMIOTY DO WYBORU

48) Przedmiot 1 do wyboru w języku polskim lub przedmiot 1 do wyboru w języku obcym KP6_WG2, KP6_WK2, KP6_WK3, KP6_WK8, KP6_UW4, KP6_UK4, KP6_KO2

49) Przedmiot 1 do wyboru w języku polskim lub przedmiot 1 do wyboru w języku obcym KP6_WG2, KP6_WK2, KP6_WK3, KP6_WK8, KP6_UW4, KP6_UK4, KP6_KO2

50) Przedmiot 1 do wyboru w języku polskim lub przedmiot 1 do wyboru w języku obcym KP6_WG2, KP6_WK2, KP6_WK3, KP6_WK8, KP6_UW4, KP6_UK4, KP6_KO2

51) Przedmiot 1 do wyboru w języku polskim lub przedmiot 1 do wyboru w języku obcym KP6_WG2, KP6_WK2, KP6_WK3, KP6_WK8, KP6_UW4, KP6_UK4, KP6_KO2

Grupa Zajęć_ 7 MODUŁ DYPLMOWY

52) Seminarium licencjackie

KP6_WG1, KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_WG6, KP6_WG7, KP6_WK2, KP6_WK5, KP6_WK7, KP6_WK8, KP6_WK9, KP6_UW4, KP6_UU2, KP6_UU1, KP6_KK1, KP6_KO2, KP6_KR2

Przygotowanie do wyboru i właściwego zrozumienia przez studenta tematu pracy licencjackiej, analiza publikacji i stopniowe przygotowanie studenta do wyboru tematem pracy. Pisanie prac (zapoznanie studentów z wymogami formalnymi pracy licencjackiej, redakcja tematu pracy, przygotowanie treści pracy, dobór bibliografii. Przedstawianie i refleksja nad instrumentem badawczym oraz informacja teoretyczna używana w badaniu. Projektowanie i prowadzenie

badan z wykorzystaniem elementarnej terminologii uzywanej w pedagogice. Napisanie i obrona pracy licencjackiej.

Grupa Zajec_ 8 PRAKTYKI DYPLMOWE

53) Praktyki zawodowe (2 tyg. = 30h) punkty ECTS 2

KP6_WK7, KP6_WK8, KP6_WK9, KP6_WK10, KP6_WK11, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_UU1, KP6_KO1, KP6_KO4

Praktyka 30-godzinna ma charakter obserwacyjny i asystencki. Polega na obserwacji (hospitacji) oraz podejmowaniu dzialan asystenckich, wykonywaniu zadani okreslonych przez opiekuna praktyki ze strony Organizatora praktyk.

54) Praktyki zawodowe (6 tyg. = 120h) punkty ECTS 8

KP6_WK7, KP6_WK8, KP6_WK9, KP6_WK10, KP6_WK11, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_UU1, KP6_KO1, KP6_KO4

Zasadniczym celem praktyki studenckiej jest wykorzystanie zdobytej podczas studiow wiedzy teoretycznej niezbednej do realizacji zadani, podejmowanych w konkretnym srodowisku lokalnym przez instytucje i placowki funkcjonujace w obszarze pracy pedagogicznej. Istotne jest skonfrontowanie jej z rzeczywistoscia dydaktyczna, wychowawcza, opiekuicza, profilaktyczna i resocjalizacyjna pod katem przyszlej pracy zawodowej. Zadaniem studentow jest wieloaspektowe poznanie funkcjonowania placowki, stosowanych metod pracy i procedur organizacyjnych. Celem praktyki jest ponadto zdobycie przez studentow doswiadczenia w rozwiazywaniu sytuacji trudnych, zdobycie i doskonalenie kompetencji i umiejetnosci organizacyjnych oraz spolecznych niezbednych do samodzielnego planowania sciezki rozwoju oraz wypeelniania w przyszlosci obowiazkow zawodowych. Realizacja zadani w trakcie trwania praktyk wynikaja ze specyfiki pracy instytucji. Poszczegolne zadania okreslone sa Programem Praktyk

Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych oraz liczbe punktow ECTS, jaka student musi uzyskac w ramach tych praktyk.

Praktyka stanowi nieodlaczna czesc procesu dydaktycznego i podlega obowiazkowemu zaliczeniu. Studenci kierunku pedagogika resocjalizacyjna odbywaja praktyki w trakcie drugiego i trzeciego roku studiow licencjackich - w IV i w VI semestrze. Praktyki zawodowe maja dwustopniowy charakter - praktyki 30-godzinnej w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (IV semestr) oraz ciaglej (6 tyg.) praktyki 120-godzinnej zwiazanej scisle ze studiowanym kierunkiem (VI semestr). Praktyka 30-godzinna ma charakter obserwacyjny i asystencki. Polega na obserwacji (hospitacji) oraz podejmowaniu dzialan asystenckich, wykonywaniu zadani okreslonych przez opiekuna praktyki ze strony Organizatora praktyk. Praktyka ciagla, 120-godzinna, ma charakter stazowy i polega na wykonywaniu przez studenta wszystkich zadani zgodnie z obowiazkami zawodowymi wykonywanymi przez opiekuna praktyk ze strony Organizatora praktyk. Zaliczenia praktyk dokonuje opiekun praktyk ze strony Uczelni, na podstawie analizy dzienniczka praktyk i/lub innych wymaganych dokumentow oraz oceny i opinii ze strony Organizatora praktyk potwierdzajacej odbycie wszystkich godzin praktyk przewidzianych w programie.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Zaliczenie, egzamin i inne sposoby weryfikacji określone są w części B sylabusu na dany rok akademicki.

Warunki ukończenia studiów oraz uzyskiwany tytuł zawodowy.

1. Zasady dopuszczenia do egzaminu dyplomowego: zdanie egzaminów i uzyskanie zaliczenia modułów przewidzianych programem studiów, napisanie pracy dyplomowej.
2. Zakres i sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego określony jest w procedurze dyplomowania.
3. Absolwent uzyskuje tytuł zawodowy licencjata po spełnieniu wymogów określonych w pkt 1 i 2.